

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Костенка Сергія Костянтиновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону України „Про прокуратуру“

м. К и ї в
5 квітня 2018 року
№ 31-2 (I)/2018

Справа № 3-33/2018 (302/17)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Костенка Сергія Костянтиновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Костенко Сергій Костянтинович – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність частині другій статті 38, частині першій статті 57 Конституції України у системному зв'язку з частиною першою її статті 8 (конституційність) пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон). Цим пунктом передбачено, що:

„5¹. До набрання чинності положеннями, передбаченими абзацом третім пункту 1 розділу XII „Прикінцеві положення“ цього Закону:

1) прокурорами місцевих прокуратур призначаються:

а) особи, які не мають досвіду роботи в органах прокуратури, – за умови успішного проходження ними тестування та подальшого стажування строком до одного року. На таких осіб поширюються вимоги частин першої та п'ятої статті 27 цього Закону, крім вимоги щодо наявності стажу роботи в галузі права;

б) особи, які мають досвід прокурорської діяльності, проте на день набрання чинності цим Законом не працюють в органах прокуратури, – за умови успішного проходження ними тестування;

в) прокурори, які на день набрання чинності цим Законом працюють у міських, районних, міжрайонних, районних у містах прокуратурах, – за умови успішного проходження ними тестування.

Проведення тестування, стажування здійснюється в порядку, затвердженому Генеральним прокурором України;

2) призначення на адміністративні посади, передбачені пунктами 11, 12, 13 частини першої статті 39 цього Закону, здійснюється за результатами чотирирівневого відкритого конкурсу, порядок проведення якого затверджується Генеральним прокурором України. Проведення

конкурсу забезпечують п'ять конкурсних комісій, до складу кожної з яких входять:

- а) чотири особи, визначені Генеральним прокурором України;
- б) три особи, визначені Верховною Радою України.

Конкурсні комісії є повноважними за умови входження до їх складу не менше п'яти осіб. У разі невизначення Верховною Радою України в установленому порядку жодної особи комісія вважається повноважною за умови входження до її складу чотирьох осіб. Інформація про оголошення конкурсу, умови, строки, час та місце його проведення, про кандидатів, які подали заяву про участь в конкурсі, та результати конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Генеральної прокуратури України.

При призначенні на адміністративні посади, передбачені пунктами 11, 12, 13 частини першої статті 39 цього Закону, обов'язкового врахування потребують професійні, морально-ділові якості, управлінсько-організаторські здібності кандидата, а також наявність у нього стажу роботи на посаді прокурора не менше трьох років або в галузі права – не менше п'яти років.

Відібрані конкурсною комісією три кандидати на кожен із зазначених адміністративних посад подаються на розгляд осіб, уповноважених цим Законом приймати рішення про їх призначення на ці посади;

3) призначення на адміністративні посади у Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру здійснюється Генеральним прокурором України за результатами відкритого конкурсу у порядку, передбаченому статтею 8¹ цього Закону, конкурсною комісією, до складу якої входять:

- а) чотири особи, визначені Генеральним прокурором України;
- б) сім осіб, визначених Верховною Радою України;

4) прокурори призначаються на посади та звільняються з посад, у тому числі адміністративних, без рекомендації Ради прокурорів України чи подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів уповноваженими приймати такі рішення особами;

5) дисциплінарне провадження щодо прокурорсько-слідчих працівників, а також працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури, які мають класні чини, здійснюється відповідно до Дисциплінарного статуту прокуратури України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року № 1795–ХІІ;

6) кількість прокурорів та інших працівників органів прокуратури визначається, а структура Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур, Національної академії прокуратури України затверджується без погодження з Радою прокурорів України“.

З аналізу змісту конституційної скарги та долучених до неї судових рішень вбачається таке.

Одеський окружний адміністративний суд постановою від 2 грудня 2015 року задовольнив позов Костенка С.К. до Одеської конкурсної комісії з проведення відкритого чотирирівневого конкурсу на адміністративні посади у місцевих прокуратурах (далі – Комісія), визнав протиправним і скасував її рішення щодо затвердження рейтингового списку кандидатів на зайняття посад в Одеській місцевій прокуратурі та подання рекомендацій про призначення керівником цієї місцевої прокуратури від 12 листопада 2015 року.

Вказане судове рішення Генеральна прокуратура України оскаржила до Одеського апеляційного адміністративного суду, який постановою від 5 липня 2016 року цю апеляційну скаргу задовольнив, постанову Одеського окружного адміністративного суду від 2 грудня 2015 року скасував та відмовив у задоволенні позову Костенка С.К. до Комісії про визнання протиправним та скасування рішення Комісії від 12 листопада 2015 року.

Костенко С.К. звернувся з касаційною скаргою на зазначену постанову Одеського апеляційного адміністративного суду до Вищого адміністративного суду України, який 20 липня 2016 року постановив ухвалу про відмову у відкритті касаційного провадження у справі. Вказану ухвалу

Вищого адміністративного суду України Костенко С.К. оскаржив до Верховного Суду України, який ухвалою від 24 жовтня 2016 року відмовив у допуску цієї справи до провадження.

Автор клопотання вважає, що внаслідок застосування судами пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону порушено його права, гарантовані частиною другою статті 38 та частиною першою статті 57 Конституції України, у зв'язку з чим він просить визнати цей пункт таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним).

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

2.1. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55, абзац перший частини першої статті 77).

У клопотанні Костенко С.К. стверджує про невідповідність Конституції України (неконституційність) пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону. Цей пункт містить вісімнадцять абзаців, однак в конституційній скарзі наведено зміст і обґрунтовується невідповідність Конституції України лише його абзаців першого, сьомого, десятого, одинадцятого і дванадцятого.

У долучених до конституційної скарги копіях судових рішень застосовано підпункт 2 пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону. При цьому суб’єкт права на конституційну скаргу просить визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), пункт 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону в цілому. Аналіз змісту конституційної скарги не дозволяє встановити, які конкретні положення пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону Костенко С.К. просить перевірити на відповідність Конституції України (конституційність).

Таким чином, оскільки суб’єкт права на конституційну скаргу не визначив конкретних положень Закону, які належить перевірити на відповідність Конституції України, то конституційна скарга в цій частині не відповідає вимогам пункту 5 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

2.2. Відповідно до частини першої статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Конституційний Суд України розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень).

Згідно з абзацом першим пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону цей пункт застосовувався до набрання чинності положеннями, передбаченими абзацом третім пункту 1 розділу XII „Прикінцеві положення“ Закону. Останніми передбачено, що Закон набирає чинності з 15 липня 2015 року, крім статей 21, 28–38, 42, 44–50, 62–63, 65–79, які набирають чинності 15 квітня 2017 року. Відповідно пункт 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону, який суб’єкт права на конституційну скаргу просить перевірити на відповідність Конституції України (конституційність), втратив чинність 15 квітня 2017 року.

Таким чином, конституційна скарга в цій частині не відповідає вимогам частини першої статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 5 статті 62 цього закону – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2.3. Згідно з Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

Автор клопотання вважає, що невідповідність Конституції України пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону полягає в тому, що ним надано дискреційні повноваження органам державної влади без законодавчо визначених меж такої дискреції, тобто порушено принцип правової визначеності як елементу верховенства права (стаття 8 Конституції України). Проявом такого порушення є можливість свавільно втручатися у процес реалізації гарантованого частиною другою статті 38 Конституції України права рівного доступу до державної служби через неможливість передбачати дії органів державної влади.

Проте відповідно до підпункту 2 пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону „призначення на адміністративні посади, передбачені пунктами 11, 12, 13 частини першої статті 39 цього Закону, здійснюється за результатами чотирирівневого відкритого конкурсу, порядок проведення якого затверджується Генеральним прокурором України“.

Тобто у пункті 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону лише встановлено загальний механізм призначення на посади у місцевих прокуратурах через проведення конкурсу і не міститься норм, які

визначали б детальний порядок проведення такого конкурсу, зокрема те, як мають діяти і приймати рішення конкурсні комісії з проведення відкритого чотирирівневого конкурсу на адміністративні посади у місцевих прокуратурах. Однак це не означає, що Закон допускає необмежену дискрецію у діях органів прокуратури, оскільки у ньому передбачено існування детально регламентованого процесу проведення конкурсу на рівні підзаконних актів.

Викладене дає підстави стверджувати, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо невідповідності пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону частині другій статті 38, частині першій статті 57 Конституції України у системному зв'язку з частиною першою її статті 8, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, статтями 7, 8, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Костенка Сергія Костянтиновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 5¹ розділу XIII „Перехідні положення“ Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами на підставі пунктів 4, 5 статті 62 Закону

України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ця Ухвала є остаточною.

Судді
Конституційного Суду України

Мельник М.І.

Сас С.В.

Шевчук С.В.